

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/137/2018
Identifikačné číslo spisu: 1110250132
Dátum vydania rozhodnutia: 22.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ladislav Górász
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1110250132.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu M. Š., bývajúcemu v K., K. XXXX/XX, proti žalovaným 1/ T. V. C., bývajúcemu v K., U. XX, zastúpenému JUDr. Ján Florián Gajniak advokát, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šafárikovo námestie 2, IČO: 47 238 674 a 2/ Z. C., bývajúcemu v K., Z. J. XXXX/XX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 11 C 230/2010, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 24. mája 2017 sp. zn. 4 Co 285/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému 1/.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I rozsudkom z 20. januára 2016, č.k. 11 C 230/2010-587 zastavil konanie o návrhu žalovaného 1/ na prerušenie konania (I. výrok rozsudku), zrušil podielové spoluvlastníctvo účastníkov k nehnuteľnosti, pozemku parcela registra "E" číslo 1749/2 - záhrada vo celkovej výmere 338 m², zapísanému na liste vlastníctva č. XXXX pre okres K., obec K. - mestská časť A., katastrálne územie A. (II. výrok rozsudku), vyporiadal podielové spoluvlastníctvo účastníkov konania tak, že predmetnú nehnuteľnosť prikázal do výlučného vlastníctva žalobcu (III. výrok rozsudku), žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 1/ a žalovanému 2/ ako náhradu za ich spoluvlastnícke podiely na nehnuteľnosti po 1 763,89 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku (IV. a V. výrok rozsudku), žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 2 474,51 eur, z toho za zaplatený súdny poplatok v sume 298,50 eur a za trovy právneho zastúpenia v sume 2 176,01 eur, na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (VI. výrok rozsudku) a žalovaným 1/ a 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť štátu náhradu jeho trov v sume 1 539,41 eur na účet Okresného súdu Bratislava I, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (VII. výrok rozsudku). Na odôvodnenie I. výroku svojho rozhodnutia uviedol, že žalovaný 1/ podal nový návrh na prerušenie konania (z dôvodu, že otázka porušenia predkupného práva žalovaných je predmetom iného sporu vedeného pod sp. zn. 11 C 211/2012) identický s návrhom, o ktorom už bolo rozhodnuté právoplatne uznesením z 13. marca 2014 č.k. 11 C

230/2010-464, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 30. septembra 2014 sp. zn. 4 Co 447/2014. Konanie o tomto návrhu bolo preto potrebné zastaviť z dôvodu prekážky veci už rozhodnutej veci. Súd prvej inštancie potom prejudiciálne riešil otázku, či pri kúpe spoluvlastníckych podielov na spornej nehnuteľnosti žalobcom bolo či nebolo porušené predkupné právo žalovaných a dospel k záveru, že právni predchodcovia žalobcu postupovali v súlade so zákonom, keď Slovenskému pozemkovému fondu ako správcovi podielu právnej predchodkyne žalovaných 1/ a 2/, ktorá bola až do právoplatného skončenia dedičského konania podľa listu vlastníctva č. XXXX neznáma vlastníčka, ponúkli svoj podiel a neporušili jej predkupné právo, ani predkupné právo samotných žalovaných. Konštatoval, že Občiansky zákonník neukladá podielovým spoluvlastníkom opakovane ponúkať svoj spoluvlastnícky podiel na predaj novým podielovým spoluvlastníkom, ak už právny predchodca podielových spoluvlastníkov vyjadril nesúhlas s kúpou ich spoluvlastníckeho podielu a na základe tohto nesúhlasu už podielový spoluvlastník, ktorý mal záujem scudziť svoj spoluvlastnícky podiel, postupoval a uzatváral právne úkony. Žalovaní 1/ a 2/ neuviedli, ako by sa prípadné vyslovenie porušenia predkupného práva dotklo ich súrodencov, ktorí svoj spoluvlastnícky podiel previedli na žalobcu, v tom čase už podielového spoluvlastníka, a nenamietali porušenie svojho predkupného práva v štádiu prvotného prevodu spoluvlastníckych podielov na žalobcu. Zo znaleckého posudku znalca T. Š. Š. č. 22/2012 súd zistil, že nie je vhodné reálne rozdelenie pozemku parcela registra "E" č. XXXX/X medzi podielových spoluvlastníkov, pretože novovzniknuté pozemky určené pre žalovaných 1/ a 2/ (každý po 9 m²) nie sú zastaviteľné ani inak reálne využiteľné. Preto za účelný spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva medzi účastníkmi považoval prikázanie nehnuteľnosti v celom rozsahu do výlučného vlastníctva majoritného podielového spoluvlastníka, žalobcu, ktorý vlastní nehnuteľnosť v podiele 17/18. Žalovaní 1/ a 2/ sú minoritnými spoluvlastníkmi a podiel každého z nich predstavuje výšku 1/36; vzhľadom na celkovú výmeru pozemku a z nej pripadajúci podiel na žalovaných 1/ a 2/ (každý 9 m²) je reálna delba vo vzťahu k využiteľnosti a zastaviteľnosti týchto pozemkov nemožná. Pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva prihliadol aj na to, že žalovaní 1/ a 2/ neprispievajú na údržbu pozemku, neplatia z neho daň z nehnuteľnosti a o pozemok sa nestarajú ani do výšky svojho spoluvlastníckeho podielu. Daň z nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto konania, platí len žalobca. Nepovažoval vzájomný návrh žalovaných 1/ a 2/ o prikázanie celej nehnuteľnosti do ich podielového spoluvlastníctva za účelný. S ohľadom na ustálenú judikatúru súdov (napríklad R 4/1966, R 54/1973) mal za to, že ním nie je viazaný. Žalobcovi ako podielovému spoluvlastníkovi preto celú vec prikázal do výlučného vlastníctva a uložil mu povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ a 2/ primeranú náhradu za ich spoluvlastnícke podiely. Podľa znaleckého posudku č. 59/2012 z 20. júna 2012 je všeobecná hodnota nehnuteľnosti vo výške 63 500,- eur, a spoluvlastnícky podiel 1/36 každého zo žalovaných má teda hodnotu po 1 763,89 eur.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 24. mája 2017 sp. zn. 4 Co 285/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, výsledky ktorého aj náležite vyhodnotil, na ich základe dospel k správne právnemu záveru a svoje rozhodnutie aj náležite po právnej i skutkovej stránke odôvodnil. Odvolací súd sa preto s ním v celom rozsahu stotožnil. K odvolacej námietke týkajúcej sa zastavenia konania uviedol, že žalovanými boli uvedené identické dôvody prerušenia konania predmetnej veci, o ktorých už bolo právoplatne rozhodnuté, čo predstavovalo prekážku právoplatne rozhodnutej veci. S otázkou predkupného práva sa súd prvej inštancie vysporiadal, keď prejudiciálne riešil otázku zachovania alebo porušenia predkupného práva podielových spoluvlastníkov pre prevod spoluvlastníckych podielov iných spoluvlastníkov. Keďže porušenie predkupného práva namietali len žalovaní 1/ a 2/, skúmal dodržanie tejto podmienky len vo vzťahu k nim. Ostatní bývalí podieloví spoluvlastníci nenamietali relatívnu neplatnosť právneho úkonu, preto sa ňou vo vzťahu k nim nezaoberal. Nebola dôvodná odvolacia námietka žalovaných 1/ a 2/, že bolo porušené ich predkupné právo, keď im nebola doručená ponuka pri odkúpení pozemkov od bratrancov a sesterníc, hoci sú jeho podielovými spoluvlastníkmi po smrti ich matky. Právni predchodcovia žalobcu správne vyzvali Slovenský pozemkový fond podľa § 140 Obč. zák., pretože až do právoplatného skončenia dedičského konania sa právna predchodkyňa žalovaných 1/ a 2/ uvádzala na liste vlastníctva č. XXXX ako neznáma vlastníčka, ktorej podiel spravoval Slovenský pozemkový fond, ktorý si predkupné právo neuplatnil. Právni predchodcovia žalobcu ako správne uviedol súd prvej

inštancie preto neporušili jej predkupné právo, a ani predkupné právo samotných žalovaných 1/ a 2/. Zo znaleckého posudku znalca T. Š. Š. č. 22/2012 vyplynulo, že nie je vhodné reálne rozdelenie sporného pozemku medzi podielových spoluvlastníkov, pretože novovzniknuté pozemky určené pre žalovaných 1/ a 2/ (každý po 9 m²) nie sú zastaviteľné, ani inak reálne využiteľné. Súd správne rozhodol, keďže nedošlo medzi stranami sporu k dohode o vyporiadaní, že nehnuteľnosť v celom rozsahu prikázal do výlučného vlastníctva majoritného podielového spoluvlastníka, žalobcu a uložil mu povinnosť zaplatiť primeranú náhradu žalovaným 1/ a 2/, každému po 1 763,89 eur. Dôvodná nebola odvolacia námietka ohľadom výšky primeranej náhrady a ani navrhovaného vyporiadania, nakoľko súd vychádzal pri oboch zo znaleckého posudku, a navrhované vyporiadanie by podľa neho nebolo možné a účelné.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný 1/, zastúpený advokátom, dovolanie. Navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie. Uviedol, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., pretože súdy «sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe podľa judikátu Najvyššieho súdu SR č. 43 (zverejnený v čiastke 5-6 Zbierky rozhodnutí a stanovísk súdov SR, ročník 1997) pre tento prípad primeranú náhradu a všeobecnú cenu určuje súd a nemôže túto povinnosť preniesť na znalca». Nesúhlasil s právnymi závermi odvolacieho súdu a ani súdu prvej inštancie, ktoré podľa neho neprávom rozhodli o predbežnej otázke porušenia predkupného práva a vytýkal im, že nekonali so Slovenským pozemkovým fondom namiesto žalovaného 1/. Tiež tvrdil, že konanie súdov «ako celok vykazuje znaky nespravodlivosti». Súd prvej inštancie pojednával a vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti, hoci tri dni pred pojednávaním ospravedlnil svoju neprítomnosť, pretože «náhle ochorel na infekčné ochorenie doložené lekárskou správou, že má nariadené ležať a nesmie chodiť verejnou dopravou, ani navštevovať miesta s veľa ľuďmi». Podľa žalovaného 1/ súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tvrdil, že «právny názor všeobecných konajúcich súdov je nesprávny, nekvalifikovaný, nedostatočne odôvodnený a ich rozhodnutia vychádzajú z nedostatočného zistenia skutkového stavu».

4. Žalobca navrhol dovolanie odmietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 443 C.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného 1/ treba odmietnuť. Vychádzal pritom z týchto záverov:

6. Z obsahu dovolania (keď žalovaný 1/ tvrdí, že konanie súdov «ako celok vykazuje znaky nespravodlivosti», resp. že súd prvej inštancie pojednával a vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti, hoci pre taký postup tu neboli zákonné podmienky, resp. že «právny názor všeobecných konajúcich súdov je ... nedostatočne odôvodnený a ich rozhodnutia vychádzajú z nedostatočného zistenia skutkového stavu») vyplýva, že žalovaný 1/, hoci to v dovolaní výslovne neuvádza, v skutočnosti vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. Prípustnosť svojho dovolania žalovaný vyvodzuje (výslovne) aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

7. Podľa § 419 C.s.p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 C.s.p.

8. Podľa § 420 písm. f/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu.

10. Dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).

11. Žalovaný 1/ ako vadu konania podľa § 420 písm. f/ C.s.p. uvádza (o.i.), že «právny názor všeobecných konajúcich súdov je ... nedostatočne odôvodnený a ich rozhodnutia vychádzajú z nedostatočného zistenia skutkového stavu». K tomu dovolací súd uvádza, že podľa predchádzajúcej judikatúry dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru dovolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu. Dovolací súd dodáva, že nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 C.s.p.).

12. Pokiaľ žalovaný 1/ tvrdí vadu v procesnom postupe súdu prvej inštancie spočívajúcu podľa neho v tom, že súd prvej inštancie pojednával a vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti, hoci tri dni pred pojednávaním ospravedlnil svoju neprítomnosť, pretože «náhle ochorel na infekčné ochorenie doložené lekárskou správou, že má nariadené ležať a nesmie chodiť verejnou dopravou, ani navštevovať miesta s veľa ľuďmi», dovolací súd poznamenáva, že už vo viacerých rozhodnutiach uviedol, že dôležitosť dôvodu, ktorým bola odôvodňovaná žiadosť účastníka konania (jeho zástupcu) o odročenie pojednávania podľa § 101 ods. 2 v čase pojednávania účinného Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), skúmal súd predovšetkým z hľadiska preukázania skutočností, z ktorej sa vyvodzovala existencia tvrdeného dôležitého dôvodu (viď napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 3 Cdo 294/2006, 3 Cdo 181/2008, 5 Cdo 53/2007 a 5 Cdo 34/2010). Aj rozhodnutie sp. zn. 5 Cdo 66/1994, publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod poradovým číslom 31/1995 (ktorého právna veta znie: „Choroba účastníka preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou je dôležitým dôvodom v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. Ak účastník konania v takomto prípade požiadala včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.“), bola v súlade s uvedenou požiadavkou. Dovolací súd ale poukazuje na tú skutočnosť, že závažnosťou riešenia problematiky odročovania pojednávania z dôvodu lekárskej uznanej práceneschopnosti a jej prípadného zneužívania ako prostriedku zámernej procesnej obštrukcie si bol vedomý aj samotný zákonodarca, keď s účinnosťou od 1. januára 2012 (zákon č. 388/2011 Z.z.) upravil pravidlá pre odročenie pojednávania v prípadoch, keď bol dôvodom na odročenie pojednávania zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu. V takých prípadoch musel návrh na odročenie pojednávania okrem náležitostí podľa § 119 ods. 2 O.s.p. obsahovať aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára o tom, že zdravotný stav účastníka alebo jeho zástupcu neumožňuje účasť na pojednávaní. Za také vyjadrenie sa považovalo vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že účastník konania alebo jeho zástupca nie je schopný bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu sa zúčastniť pojednávania (§ 119 ods. 3 O.s.p.). Účastník konania mal nepochybne právo byť prítomný na pojednávaní a ak mu vážna prekážka bránila zúčastniť sa ho, mal právo požiadať o jeho odročenie. Výkon týchto práv však nesmel brániť druhému účastníkovi v realizácii jeho práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov. Základnou povinnosťou súdu a sudcu bolo zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť vychádzala z § 6 O.s.p., ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak sa konanie začalo, postupuje v

ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. mája 2011, sp. zn. III. ÚS 69/2011).

13. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že k odňatiu možnosti žalovaného 1/ konať pred súdom v dôsledku procesného postupu súdov (prvoinštančného aj odvolacieho) v prejednávanej veci nedošlo. Za podstatnú pritom považuje tú skutočnosť, že hoci žalovaný 1/ žiadal o odročenie pojednávania stanoveného na deň 20. január 2016, nepostupoval v zmysle ustanovení § 119 ods. 3 v tom čase účinného O.s.p. a nepredložil s návrhom na odročenie pojednávania aj vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že nie je schopný zúčastniť sa pojednávania bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu. K žiadosti o odročenie pojednávania pripojená fotokópia lekárskej správy z neurčitého dňa (č.l. 566 spisu) žiadny taký údaj neobsahuje.

14. Podľa dovolacieho súdu preto nie je možné prisvedčiť dovolacej námietke žalovaného 1/, že súd prvej inštancie tým, že prejednal vec na pojednávanie 20. januára 2016 v jeho neprítomnosti mu znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Pokiaľ žalovaný 1/ v dovolaní namieta, že «právny názor všeobecných konajúcich súdov je ... nedostatočne odôvodnený» dovolací súd má za to, že konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovoláním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokovanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu je dostatočne zrejmé, z akých skutkových zistení vychádzal, k akým skutkovým záverom dospel a na základe čoho a z akých dôvodov na zistenom skutkovom podklade zaujal svoje právne závery (poznámka: dovolací súd, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, neposudzoval správnosť týchto právnych záverov). Žalovaný 1/ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný; pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ C.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom.

16. Pokiaľ dovolanie (podľa jeho obsahu) smeruje aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu potvrdzujúci výrok I. v rozsudku prvej inštancie, ktorým súd zastavil konanie o návrhu na prerušenie konania pre prekážku právoplatnej rozhodnutej veci, takéto rozhodnutie nemá povahu rozhodnutia vo veci samej resp. rozhodnutia ktorým sa konanie vo veci samej končí, preto nie je podľa § 420 C.s.p. prípustné.

17. Žalovaný 1/ podal dovolanie proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu aj z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom. Uviedol, že dovolanie je prípustné, pretože rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.).

18. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o otázku skutkovú). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo

k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

19. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní nevyvedie právnú otázku, odvolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú otázku mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ. V prípade absencie vymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd; v opačnom prípade by uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v Civilnom sporovom poriadku (pozri napr. rozhodnutia dovolacieho súdu sp. zn. 1 Cdo 98/2017, 3 Cdo 94/2018, 4 Cdo 95/2017). Treba zdôrazniť, že úlohou dovolacieho súdu nie je vymedziť právnú otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; zákonodarca túto povinnosť ukladá dovolateľovi. Žalovaný 1/ v danom prípade túto (procesnú) povinnosť nespĺnil. V dovolaní vytkol odvolaciemu súdu celý rad nesprávností, namietol, že jeho rozhodnutie nie je podložené náležitým zistením skutkových okolností významných pre správne právne posúdenie veci, kritizoval správnosť jeho právnych úvah a záverov, ničím však nevysvetlil, riešenie ktorej právnej otázky, dovolacím súdom dosiaľ inak riešenej, bola založená prípustnosť jeho dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.

20. Pokiaľ žalovaný 1/ v dovolaní uviedol, že jeho dovolanie je prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p., pretože odvolací súd «sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe podľa judikátu Najvyššieho súdu SR č. 43 (zverejnený v čiaske 5-6 Zbierky rozhodnutí a stanovísk súdov SR, ročník 1997) pre tento prípad primeranú náhradu a všeobecnú cenu určuje súd a nemôže túto povinnosť preniesť na znalca», dovolací súd poznamenáva, že na riešení žalovaným 1/ takto vymedzenej otázky (kto, súd či znalec určuje všeobecnú cenu veci v podielom spoluvlastníctve, ktoré sa zrušuje) rozhodnutie odvolacieho súdu nespočívalo. Preto aj poukaz žalovaného 1/ na judikát R 43/1997 (podľa ktorého «Primeranou náhradou pri vyporiadaní zrušeného podielového spoluvlastníctva (§ 142 ods. 1 tretia veta Obč. zák.) je príslušný podiel všeobecnej ceny veci»), od ktorého sa podľa jeho tvrdenia odvolací súd odklonil, je nenáležitý. Naostatok určenie všeobecnej ceny ako podkladu pre určenie primeranej náhrady súdom (ktoré sa opiera, okrem iného, aj o znalecký posudok) ani nie otázkou právnou v zmysle vyššie uvedeného (bod 18.).

21. Z vyššie uvedených dôvodov nemohol najvyšší súd na podklade nevymedzenej právnej otázky (§ 421 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) uskutočniť meritórny dovolací prieskum a prijať závery k právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom.

22. Podľa § 447 C.s.p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

23. Z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie, odmietol dovolací súd dovolanie žalovaného 1/ v časti namietajúcej procesnú vadu zmätočnosti (§ 420 písm. f/ C.s.p.) podľa § 447 písm. c/ C.s.p. a vo zvyšnej časti podľa § 447 písm. f/ C.s.p.

24. O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobcovi nárok na ich náhradu nepriznal, keďže mu žiadne preukázané trovy v dovolacom konaní nevznikli.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.